

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení s panem [REDAKCE], neboť tento podezřelý jako obsluha bagru pronajatého účastníku řízení společností SV Stav Bílovice se jednání, v jehož důsledku došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, dopustil při plnění úkolů v postavení obdobném postavení zaměstnance. Pan [REDAKCE] se při práci s bagrem řídil pokyny objednatele, tj. účastníka řízení, zastoupeného starostou obce.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisu sp. zn. 06920/2018-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Dne 11. května 2018 oznámil na tísňovou linku 158 [REDAKCE], pan [REDAKCE], že v obci [REDAKCE], u budovy pěstitelské pálenice č. p. [REDAKCE] došlo k poškození plynového potrubí. Při příjezdu hlídky Policie ČR se na místě nacházel technik společnosti GridServices, s.r.o., se sídlem Plynářská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, který uzavřel hlavní přívod plynu do potrubí a plynovod opravil speciální kovovou svorkovnicí.

Pan [REDAKCE] dne 11. května 2018 do úředního záznamu Policie ČR uvedl, že k poškození plynářského zařízení došlo radlicí bagru. Plynářské zařízení nebylo opatřeno pískovým obsypem, proto se domníval, že se v místě prací plynářské zařízení nenachází. Ani [REDAKCE] mu nesdělil, že by se v místě mělo plynářské zařízení vyskytovat. Dne 22. května 2018 při podání vysvětlení pan [REDAKCE] uvedl, že místo provádění výkopu mu ukázal zaměstnanec Obecního úřadu Bílovice, jehož jméno pan [REDAKCE] nezná. Místo výkopu bylo vyznačeno značkovacím sprejem. Pan [REDAKCE] se ptal, jestli se v místě nevyskytuje plynové potrubí nebo jiné vedení, a obdržel odpověď, že nikoliv. Když během práce odkryl polyetylenové potrubí o průměru asi 2 cm, dotaz zopakoval a obdržel stejnou odpověď. Pan [REDAKCE] pak asi 3x zabral radlicí a pak uslyšel syčení. Žádné plány mu k nahlédnutí předloženy nebyly, a kdyby se mu dvakrát nedostalo ujištění, že v místě plyn nevede, určitě by práce neprováděl pomocí bagru.

Pan [REDAKCE] dne 1. června 2018 Policii ČR uvedl, že na místo provádění prací dne 11. května 2018 vyslal zaměstnance Obecního úřadu Bílovice pana [REDAKCE], aby bagristovi ukázal místo výkopu. Panu [REDAKCE] zároveň sdělil, že by se v místě nemělo vyskytovat žádné potrubí, a to včetně plynového, protože u budovy pálenice plynové potrubí končí. Okolo 13:30 hodin pan [REDAKCE] pan [REDAKCE] telefonoval, že narazili na žlutou fólii, nato pan [REDAKCE] zopakoval, že by tam žádné potrubí vést nemělo, ale ať jsou opatrní a při práci používají rýč. Chvilí na to pan [REDAKCE] oznámil, že poškodili plynové potrubí.

Policie ČR pořídila na místě fotodokumentaci a náčrtek místa poškození.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynářského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynářského zařízení ze dne 11. května 2018 souhlas s prováděním prací byl vydán, k vytyčení plynářského zařízení nedošlo. V důsledku

poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům. Podle Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 216 m³ po dobu 20 minut.

Místně příslušný správce plynárenského zařízení společnost GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 dne 16. srpna 2018 Úřadu sdělila, že způsobená škoda byla dne 29. června 2018 účastníkem řízení uhrazena bezesbytku.

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou vymezení časové působnosti a odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku ve smyslu § 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, přičemž dospěl k závěru, že ke spáchání předmětného přestupku došlo dne 11. května 2018 a správní orgán vydal tento příkaz v době účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky, který nabyl účinnosti dne 1. července 2017, proto vedl správní orgán předmětné řízení podle zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a podle energetického zákona.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením § 68 odst. 3 energetického zákona, dle kterého platí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

V projednávaném případě není na základě zjištěných skutečností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení panem [REDAKCE]. Pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti SV Stav s.r.o., se sídlem Bílovice 550, PSČ 68712, IČO: 255 13 62, vykonával práce se zemním mechanismem (bagr New Holland), v místě určeném účastníkem řízení a podle pokynů účastníka řízení. Jeho jednání je tak jako jednání osoby v postavení podobném postavení osoby zaměstnance při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení v souladu s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přičitatelné účastníku řízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spisu, že účastník řízení před zahájením výkopových prací nepožádal o vytyčení plynárenského zařízení. Spolehl se na vlastní znalost místních podmínek. Zemní práce pak v blízkosti plynárenského zařízení prováděl zemním mechanismem (bagr). Z těchto okolností je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Správní orgán rovněž poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. přestupků právnických a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností, bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními

předpisy, a to v daném případě povinnosti stanovené energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, tj. v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu odběratelům. To v praxi znamená, že v případě provádění jakékoliv činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy i mimo ně, je nutno konat tuto činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jejího provozu, či k jejímu poškození.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k formálnímu naplnění skutkové podstaty přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky (škodlivostí přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle které platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku ze strany účastníka řízení.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení právní povinnosti) zabránil. Ze zjištěných skutečností dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevnaložil veškeré odborné a maximální úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, když se neodůvodněně spoléhal pouze na svoji znalost místních poměrů.

Právě způsob, jakým účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl, byl hlavní příčinou poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně, jak vyplývá z jeho vyjádření i z příslušných protokolů o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení. Účastník řízení však nepožádal o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tvrzení pana [REDAKCE], že nařídil pokračovat ve výkopových pracích ručním způsobem, když obsluha bagru obnažila potrubí, se nepotvrdilo. Správní orgán je tak toho názoru, že si účastník řízení nepočínal při výkopových pracích dostatečně opatrně, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, a nevnaložil tak veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení zákonem stanovené povinnosti zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným v příkazním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán nevyžádání si vytyčení plynárenského zařízení jako přitěžující okolnost. Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy z hlediska energetického zařízení většího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku většího množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům, což hodnotí správní orgán jako okolnosti závažnost přestupku zvyšující.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení, tedy bezprostřední nahlášení poškození plynárenského zařízení, provedení přípravných prací pro jeho opravu a úhradu způsobené škody.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, tj. účastníka řízení správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Ze schváleného rozpočtu obce Bílovice na rok 2018 zveřejněného na internetových stránkách obce vyplývá, že obec v roce 2018 hospodaří s předpokládanými příjmy v celkové výši ██████████ Kč. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem Správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení nelze v žádném případě hovořit o tom, že by uložena pokuta mohla mít pro účastníka řízení likvidační charakter. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu

s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha